

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐINH KIM DIỆN

**QUẢN LÝ KIỂM TRA NỘI BỘ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐINH KIM ĐIỆN

QUẢN LÝ KIỂM TRA NỘI BỘ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Nguyễn Tiến Hùng

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng tôi, các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là chính xác, trung thực có nguồn gốc rõ ràng và chưa được công bố ở bất kỳ công trình nào. Tôi xin chịu trách nhiệm hoàn toàn về luận văn của mình.

Thái nguyên, tháng 6 năm 2018

Tác giả

Đinh Kim Điện

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và triển khai thực hiện đề tài “*Quản lý KTNB HĐDH của HT các trường THCS huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn*”, tôi đã nhận được sự động viên, khuyến khích và tạo điều kiện giúp đỡ của các thầy giáo, cô giáo, anh chị em, bạn bè đồng nghiệp và gia đình.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên cùng các thầy cô giáo tham gia giảng dạy và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS Nguyễn Tiến Hùng, người đã tận tâm chỉ dẫn cho tôi về kiến thức và phương pháp luận trong suốt thời gian thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng chí lãnh đạo Phòng GD&ĐT huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn, Ban Giám hiệu và giáo viên các trường THCS huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi học tập, nghiên cứu khoa học, cung cấp số liệu, tham gia giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn này.

Do thời gian và khả năng có hạn, dù bản thân đã có nhiều cố gắng song luận văn khó tránh khỏi thiếu sót, kính mong nhận được các ý kiến chỉ dẫn của các thầy cô giáo, các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái nguyên, tháng 6 năm 2018

Tác giả

Đinh Kim Điện

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ KIỂM TRA NỘI BỘ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Khái quát lịch sử vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.2. Các nghiên cứu về kiểm tra nội bộ ở trường trung học cơ sở.....	9
1.1.3. Các nghiên cứu về kiểm tra, đánh giá giáo dục	12
1.2. Trường trung học cơ sở và hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở	14
1.2.1. Trường trung học cơ sở trong hệ thống giáo dục quốc dân	14
1.2.2. Vị trí, vai trò, mục tiêu và nội dung dạy học của trường trung học cơ sở	14
1.2.3. Mối quan hệ giữa kiểm tra nội bộ với các thành tố khác của quá trình dạy học	15
1.3. Kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở.....	18
1.3.1. Khái niệm kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở.....	18
1.3.2. Vị trí, vai trò và mục tiêu kiểm tra nội bộ trường trung học cơ sở.....	18
1.3.3. Yêu cầu và nội dung kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở	19

1.4.	Quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở.....	21
1.4.1.	Khái niệm quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở	21
1.4.2.	Nội dung quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học trường trung học cơ sở.....	22
1.4.3.	Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở.....	31
	Kết luận chương 1	32
	Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ KIỂM TRA NỘI BỘ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN.....	33
2.1.	Khái quát về khảo sát thực trạng	33
2.1.1.	Tình hình chung	33
2.1.2.	Tình hình các trường trong diện khảo sát	33
2.2.	Thực trạng công tác kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học tại các trường trung học cơ sở trên địa bàn huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn	39
2.2.1.	Nhận thức về kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học trong trường học	40
2.2.2.	Về kiểm tra đánh giá xây dựng kế hoạch kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học trong trường học	41
2.2.3.	Về kiểm tra đánh giá thực hiện kế hoạch dạy học	41
2.2.4.	Về kiểm tra đánh giá các điều kiện đảm bảo	42
2.3.	Thực trạng quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của Hiệu trưởng các trường trung học cơ sở trên địa bàn huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn	43
2.3.1.	Thực trạng tổ chức bộ máy hoạt động kiểm tra nội bộ của trường trung học cơ sở	43
2.3.2.	Thực trạng lập kế hoạch.....	48
2.3.3.	Thực trạng chỉ đạo, tổ chức thực hiện kế hoạch	50
2.3.4.	Thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả và phản hồi thông tin để cải tiến.....	52
2.3.5.	Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng.....	55
2.3.6.	Đánh giá chung (mạnh, hạn chế và nguyên nhân).....	57
	Kết luận chương 2.....	62

Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ KIỂM TRA NỘI BỘ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN.....	63
3.1. Những nguyên tắc chỉ đạo đề xuất biện pháp.....	63
3.1.1. Đảm bảo nguyên tắc mục tiêu.....	63
3.1.2. Đảm bảo tính hệ thống, đồng bộ.....	63
3.1.3. Đảm bảo tính kế thừa và phát triển.....	64
3.1.4. Đảm bảo tính thực tiễn và khả thi.....	65
3.2. Biện pháp quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của Hiệu trưởng các trường trung học cơ sở huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn.....	65
3.2.1. Nâng cao nhận thức về kiểm tra nội bộ và quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở.....	65
3.2.2. Cải tiến quy trình xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học trường trung học cơ sở.....	68
3.2.3. Tăng cường kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở và phản hồi thông tin để cải tiến.....	71
3.2.4. Xây dựng lực lượng kiểm tra và bồi dưỡng nâng cao năng lực quản lý kiểm tra nội bộ hoạt động dạy học của trường trung học cơ sở.....	77
3.2.5. Khảo nghiệm sự cần thiết và khả thi của các biện pháp đề xuất.....	80
Kết luận chương 3.....	82
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	83
1. Kết luận.....	83
2. Kiến nghị.....	85
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	87
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CBQL	Cán bộ quản lý
CM	Chuyên môn
CNH	Công nghiệp hóa
GD	Giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GV	Giáo viên
HDDH	Hoạt động dạy học
HĐH	Hiện đại hóa
HS	Học sinh
HT	Hiệu trưởng
KTNB	KTNB
NV	Nhân viên
PHT	Phó hiệu trưởng
QL	Quản lý
THCS	Trung học cơ sở
TTCM	Tổ trưởng chuyên môn

DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ

Bảng:

Bảng 2.1.	Tình hình đội ngũ cán bộ quản lý tại các trường được khảo sát (năm học 2016-2017)	34
Bảng 2.2.	Tình hình đội ngũ giáo viên tại các trường được khảo sát (năm học 2016-2017)	36
Bảng 2.3.	Tình hình chất lượng hai mặt: học lực, hạnh kiểm của học sinh (năm học 2016 - 2017)	37
Bảng 2.4.	Quan điểm, nhận thức về công tác KTNB HĐDH trong trường học ...	40
Bảng 2.5.	Thực trạng công tác kiểm tra toàn diện hoạt động dạy học và giáo dục	44
Bảng 2.6.	Thực trạng công tác kiểm tra chuyên đề hoạt động giáo dục và đào tạo	46
Bảng 2.7.	Thực trạng công tác tự kiểm tra của hiệu trưởng; tổ trưởng, tổ phó tổ chuyên môn và GV	47
Bảng 2.8.	Thực trạng xây dựng kế hoạch KTNB HĐDH trong trường học	48
Bảng 2.9.	Thực trạng việc chỉ đạo, tổ chức thực hiện kế hoạch KTNB HĐDH trong trường học	50
Bảng 2.10.	Thực trạng kiểm tra, đánh giá và phản hồi thông tin để cải tiến	52
Bảng 2.11.	Kết quả khảo sát các yếu tố ảnh hưởng	55
Bảng 3.1.	Kết quả khảo sát sự cần thiết của các biện pháp đề xuất	80
Bảng 3.2.	Kết quả khảo sát tính khả thi của các biện pháp đề xuất	81

Sơ đồ:

Sơ đồ 1.	Mô hình đường kẻ	5
Sơ đồ 2.	Mô hình chu kỳ	6
Sơ đồ 3.	Mô hình định hướng kết quả	7
Sơ đồ 4.	Mô hình quá trình dạy học	7

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bước sang thế kỷ XXI, hoà cùng xu thế phát triển chung của thế giới, Việt Nam đã và đang chuyển sang một giai đoạn phát triển mới, với yêu cầu ngày càng cao về chất lượng và quản lý chất lượng trong tất cả các lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội. Từ các cấp lãnh đạo đến tầng lớp nhân dân đều quan tâm đến chất lượng mọi mặt của cuộc sống, chất lượng môi trường, chất lượng sản phẩm và nhất là chất lượng giáo dục. Ở nước ta, đổi mới quản lý giáo dục nhằm phát triển và nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực đã và đang là một nhiệm vụ có tính chiến lược trong quá trình đổi mới giáo dục và đào tạo theo định hướng chuẩn hoá, hiện đại hoá và xã hội hoá.

Trong đời sống xã hội nói chung, trong các lĩnh vực hoạt động nói riêng, quản lý có vai trò quan trọng giúp cho việc tổ chức thực hiện đạt hiệu quả như mong muốn. Với sự phát triển nhanh và mạnh của mọi mặt đời sống xã hội như hiện nay quản lý đã trở thành khoa học: “Khoa học quản lý”. Nhờ có khoa học quản lý được áp dụng vào đời sống xã hội như hiện nay mà trật tự xã hội được đảm bảo, đời sống vật chất, tinh thần của con người được nâng cao. Quản lý có vai trò và vị trí rất quan trọng trong mọi mặt của đời sống xã hội. Nói đến quản lý, người ta thường nói đến các chức năng của quản lý, đó là: Chức năng hoạch định, chức năng tổ chức, chức năng điều hành (chỉ đạo) và chức năng kiểm tra. Kiểm tra, đánh giá đóng vai trò quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục. Muốn có quyết định quản lý đúng đắn thì phải kiểm tra đánh giá, không có kiểm tra đánh giá thì không có quản lý.

Ở Việt Nam giáo dục được xác định là quốc sách hàng đầu và đã có một sự đầu tư đáng kể. Mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng chất lượng giáo dục của Việt Nam vẫn còn nhiều yếu kém. Công tác thanh tra, kiểm tra đánh giá giáo dục còn nhiều hạn chế; những hiện tượng tiêu cực, như bệnh thành tích, thiếu trung thực trong đánh giá kết quả giáo dục, trong học tập, tuyển sinh, thi cử, cấp bằng và tình trạng dạy thêm, học thêm tràn lan kéo dài, chậm được khắc phục.

Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI đã khẳng định “*Đổi mới căn bản nền giáo dục Việt Nam theo hướng chuẩn hoá, hiện đại hoá, xã hội hoá, dân chủ hoá và hội nhập quốc tế, trong đó, đổi mới cơ chế quản lý giáo dục, phát triển đội*